

v G. Sušici, v Oplotnici, (sv. Barbara), na Ročici, v Vozenici, v Spod. Kostrivnici (Podplate), v Vidmu. — 8. julija pri sv. Jurji na Pesnici, v Piščah, v Pristovi.

Dopisi.

Iz mariborske okolice. (G. Seidl po sili kamški predstojnik.) Že pred pol letom so Kamčani pri slav. štaj. dežel. odboru prošnje vložili za odstranjenje g. Seidlna od kamš. srenjskega predstojništva, ker je v Kamški srenji posestvo prodal in sedaj v Mariboru stanuje. A visoka c. kr. namestnija je blagovolila odločiti: „g. Konrad Seidl mora **faktično** (resnično) kot prebivalec ove srenje spoznan biti“. Ali to je vse zastoj. G. Seidl ne stanuje že več časa v Kamci, kakor tisti dedi v Mariboru ne, ki jajca in kokoši v Maribor nosijo na prodajo — namreč le par ur! Srenja pa potrebuje v srenji stalno bivajočega župana. Zato je 8 Kamčanov pritožbo podpisalo v drugič, kojim bo vis. c. kr. namestnija le morala verjeti, da g. Seidl zoper postavo, zoper §. 34. srenjske postave župani. V prošnji so se pritožili tudi zoper surovo obnašanje g. Seidla do narodnjaka F. P., kojega je dal brez povabila v srenjsko pisarno z žandarji tirati. Obnaša se že res kot turški paša in ta jarm boli. Videti hočejo in terjajo srenjski račun vsaj od treh let, da se ne bi več reklo „vse gre gor“; računa pa vendar niso videli. O dragi §. 34. srenjske postave, reši nas enkrat našega g. Seidla!

Iz Središča. (Požar. — Povodenj.) V noči med 22. in 23. t. m. je strašen požar v sredini Središkega trga troje hiš z vsem gospodarskim pohištvo in tudi nekaj svinj pokončal in prav lahko bi bil celi trg pogorel, ker so hiše večjidel vse s slamo krite; le nagla pomoč in tiho vreme je večjo nesrečo zabranilo. — Tri dni poznej pa, to je 26. t. m. zvečer, so po strašni plohi, ki je po ljutomerskih in medjimurskih goricah sem ter tje tudi z debelo točo razsajala in mnogo škode napravila, vsi potoki, ki iz bregov v planjave dotekajo, naglo tako narasli, da je voda v valovih iz goric v ravnine s strahovitim šumenjem pribuščala in se čez travnike in njive razlila. Tako je n. p. Trnova, ki mimo Središča teče, v Adrijancih kravo in svinjo odnesla, v Godenincih eno hišo podkopala in podrla, travnike in njive poplavlila, v Središči v pivnici, hleve in hiše silila in neke-mu posestniku 30.000 ravno napravljenih opek (ciglov) odnesla ter mnogo mostov in brvi potrgala. V Medjimurji bilo še je neki vse hujshe, ker je voda v Čakovci in Strigovi baje skozi okna v hiše drla. Škoda na travnikih in njivah je velika in ni se res čuditi, da naši ljudje vsi prestrašeni in zbegani okoli hodijo ter še se ene nesreče nadejajo, češ do tretjega rado gre. Bog nam pomagaj!

Iz Mozirja. (Spomenik za Valentina Orožna.) Valentinu Orožnu, bivšemu župniku

v pokoji v Okonini pri Gornjem gradu, v gornji Savinski dolini, znanemu slovenskemu pesniku in skladatelju po vsej Sloveniji znane pesni: „Kje so moje rožice“ bodo gornjesavinski prijatelji napravili dostojen spomenik na grobu. —

Uljudno prosimo vse iste rodoljube, posebno pa čestito duhovščino, da bi blagovolili kak goldinarček žrtvovati in ga g. Josipu Lipoldu, posestniku v Mozirji, poslati. — vsaj do konec julija. — Tako bode naš obče priljubljeni Tine imel na svoji gomili spomin, kateri bode še kasnejše slovenske rodoljube spominjal na značajnega, vestnega in blagega župnika, pesnika Valentina Orožna. — Večna mu pamjet! Mozirski.

Dostavek vredništva. To je hvalevredno početje, ki nas česti pred vsem svetom. Slab je narod, ki svoje najvrliše močeve nehvaležno pozablja. „Sl. Gospodar“ bo doneske za V. Orožnov spomenik rad sprejemal, objavljaj in blagemu g. Lipoldu pošiljal ter položi v ta namen 3 fl.

Iz Miklavža pri Ormuži. (Nevihta. — Nemčurstvo.) Dne 26. t. m. je bila tukaj in v okolici huda nevihta. — Veter je brizgal, dež lil, toča rožljala, da je bilo joj. — Misliti je bilo na sodni dan, ker take burje najstarejši ljudje ne pomnijo. — Doline so bile polne od brega do brega, vsaka brv, vsak most je razdrla voda ter odnesla. Mlinom je potrla kolesa ter odnesla mnogo orodja. Nesreča je velika. Ta nevihta je bila obče po vseh ljutomerskih goricah, ter še v Ljutomeru in murskem polju proti jutru. Race smo lovili, luknje zapahali, prasce zapirali, ter gledali vodo in točo končajočo nam upanje dobre letine.

V Lačavivesi se je vtopil konj, voda je odnesla iz dvorov, pluge, kola, drva, ter vse pobrisala. V Presiki je podrlo neko hišo, drugje pa odneslo hleve, svinje, pure, race. — Pri Središči se je utopil nek človek, kakor sem slišal. — Dež je prišel nenadoma ter vlival iz neba, da je v 10 minutah bilo vse polno, kar je tedaj uzrok, da se je toliko živine utonilo. Ljudje so bili na polji, živina na paši, in mnogo njih ni moglo domov. Pisalec tega stavka je moral prenočiti na bregu pri sosedu, ker do hiše v dolini ni mogel priti. Drevje, travniki, njive, vinogradi, vse je strahovito poškodovano. Denes v nedeljo druga ni slišati govoriti kakor: Bog bodi usmiljen ter nas obvaruj več take nesreče! — Imeli smo upanje na dobro letino, ker na polji in goricah se nam je kazalo prav lepo, toda naše upanje je proč. Kaj bo? Letine slabe radi tega tudi gospodarstvo slabo, dolgovi kmetu rastejo, dača sploh večja! O ubogi kmet. Potem pa še naj kdo reče, da je kmet najbolje biti. Sli bomo vsi v cesarske službe za škricice, ki po pisarnah figurirajo, ter se še iz naših nesreč norčujejo in posmehujejo. Se ve da tam je bolje, ker po pisarnah toča ne bo po „barusah“ ropotala, voda ne „evikerja“ odnesla. Ali pa gremo v „kajho“, ker tam marsikteri tat, tolo-

vaj, ubijalec veliko boljše živi pri svojem poležavanju, kakor kmet, ki se bori s tolikimi skrbmi in nesrečami.

Žalilo me je jako, ko sem videl nekega „škrica“, ki se je na dan tukajšne nesreče norčeval in se nam posmehoval, da smo Boga vsegmo-gočnega prosili, odvrtni od nas tako nesrečo. — Rečem pa: Prišel bo dan plačila.

Iz Babinec pri Ljutomeru. (Brod — ploha). Pri Moti prek mure je brod že izgotovljen, ki je močno in prilično narejen. Na njem je podoba križa postavljena in sta ga naša blaga gg. Mat. Sinko, župnik v Ljutomeru in kaplan M. Meško blagoslovlila 20. junija popoldne. Ljudi se je vdeležilo mnogo od več krajev, ki so radi poslušali besede župnikove.

Velika nevihta je nastala 26. junija v Ljutomerskem okraji. Dež je šel, kakor da bi iz vedre vlival in na enkrat je bilo vse v vodi, ki je njive in vinograde trgala, moste in brvi odnesla mline potrla, v hrame udirala in precej živine odnesla. Najhujše je bilo v Kostanjevici, na Presiki in v Stročji vesi. Po nekaterih krajih je šla tudi toča. Letina se je kazala po vinogradih dobra, po polji pa srednja, sedaj pa je nekaj že proč.

Politični ogled.

Avstrijske dežele. Slovenci veliko in radi žrtvujemo za šole. Nov dokaz temu je krajno šolsko svetovalstvo Mozirsko. Sklenilo je 3razredno šolo v Mozirji razširiti in staviti novo šolsko poslopje. Odposlalo je ob enem tudi prošnjo za podporo do štajerske posojilnice v Gradci, ki je za šolske namene odločila darovati 60.000 fl. — Koroški slovenski in nemški konservativci so začeli živahneje gibati se ter se potezajo vsi za lepo geslo pravne stranke: vse za vero, dom in cesarja. O liberalizmu nečejo ničesar vedeti, ker se je pokazal sovražnika vere, Slovencev in Avstrije. Prilično bo tudi „Sl. Gosp.“ o tej važni stvari več povedal.

Tržaški Slovenci so si odmislili in ne bodo osnovali lista: Edinost. Hočejo se rajši poskušati zediniti s Sočo in Glasom, če bo mogoče. —

V Trst pride te dni največja oklopnica ali železna ladja na svetu. Angleži so nje posestniki. — Letošnje polletje spada gotovo med ona, ki so po nevihtah največ škodovala. Vsak den beremo o strahovitih plohah in točah n. pr. na Štajerskem, Koroškem, Tirolskem, Moravskem, v Pragi in Budapešti. Posebno ogerska Budapešta je hudo zadeta. Veliko tisoč šip je potrupanih, mnogo hiš podrlih in ljudi osmrtenih. —

Volitve na Ogerskem ljudi čedalje bolj vznemirujejo. V Železni županiji sta postavljena 2 kandidata: konservativni župnik Herič (Slovenec?) in madžaron Sohar. Prvi je neki sila zgovoren.

Veliko dijakov so te dni zaprli v Linci, v

Kremsmünstru, v Salzburgu, v Freistadtu, ker so bili s pruskimi dijaki v izdajalni zvezi. Zopet lep sad naših liberalnih šolskih kričačev!

Vnanje države. Ruski cesar se je peljal čez Avstrijo na svoj ruski dom. Naš svitli cesar so ga od Hleba do Bodenbaha na železnici spremljali. Ves svet pravi, da je ta shod velike važnosti in nalašč po nadvojvodu Albrehtu nasnovan, da sta se sosedna cesarja zamogla pogovarjati — brez prič. —

Na Pruskem raste razdraženost med Katoličani in liberalci čedalje bolj. V mestu Rheine so Katoličani zapodili žandarje in policaje ter ravnili mestnega župana, ker je hotel branite razsvi-ljenje mesta na čast 30letnice kronanja Pija IX. Sicer pa pruski finančni ministri slabo gospodarijo. Hoteli so v svoji ošabnosti vse računiti v zlatu na mesto v srebru. Ali sedaj bodo kmalu morali računiti v „cotavem“ papirji, kakor mi. Kajti 1150 milijonov izkovanih manjših (mark) zlatov je kmalu romalo v francoske in angleške roke. Srd in jeza na Nemškem je zato velika. Sosedni se njim pa zlobno posmehujejo.

Francosko deželo je zadela neznana nesreča po južnih krajinah. Strahoviti nalivi in plohe so pokončale veliko mest, trgov in vasi. Vsa nesreča se ni razglašena. Da pa je strahovita, kaže to, da je četrti del mesta Toulouse voda podrla, veliko ljudi v razvalinah zasula. Nek trg je imel 400 hiš. Ostalo njih je 5. Državna skupščina je takoj dovolila 1 milijon pomoči. Sami predsednik francoske republike, general Mak-Mahon se je podal v nesrečne kraje.

Španski Karlisti vedno napredujejo ter so zopet na večih mestih obupne nasprotnike potolkli.

Za poduk in kratek čas.

Vremensko prerokovanje.

I.

Vsi pojte rakom zvižgat,
Lažnivi pratikarji,
Lažnivi zvezdogledi,
Vremena vi prekeri!
Prešerin.

Izrek slavnega Prešerina bi lahko splašil nas, ki namenimo obširneje začeti pisati o vremenskem prerokovanju. Ali splašiti se ne damo. To že zato ne, ker ne mislimo niti pratik prebirati niti pri zvezdogledih zajemati, ampak opirati se na reči in stvari, ki so z vremenom v posebni dotiki in zvezi. Vremena sicer človek nima v svoji oblasti, tudi bodočnost je v božjih rokah. Vendar pa ima okoli sebi in včasih tudi na sam sebi mnogo reči in stvari, katerih je le treba zvesto opazovati, ter se zamore več ali manj zanesljivo povedati v jutru, kako vreme utegne biti na večer in še dalej naprej. To vedeti pa ni samo zanimivo, ampak tudi koristno.

Vreme je odvisno od zraka (vzduba ali lufta). Kakoršen zrak, takošno vreme. Pozračne spre-